

Pääkaupunkiseudun suurten kuntayhtymien HSL:n ja HSY:n PKS-omistajaohjausraportti tammi-syyskuu 2025

VD/3279/02.01.02.00/2025

PT/RK-K/HV

Pääkaupunkiseudun suurten kuntayhtymien, HSL:n ja HSY:n, toimintaa ja taloutta seurataan Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteisvalmistelemilla PKS-omistajaohjausraporteilla. Tammi–syyskuun 2025 tilannetta kuvaava raportti on kokousasian liitteenä.

Raportti sisältää pääkaupunkiseudun suurten kuntayhtymien HSL:n ja HSY:n raportoinnin tammi–syyskuun ajalta. Siinä seurataan kuntayhtymien toiminnan ja talouden kehitystä sekä yhteisesti asetettujen pääkaupunkiseudun omistajaohjaustavoitteiden toteutumista kvartaaleittain. Raportti perustuu kuntayhtymien toimittamiin tietoihin ja koostuu yhtymäkohtaisista nostoista, omistajaohjaustavoitteiden toteutumisesta sekä tuottavuusohjelman seurannasta. Lisäksi se sisältää kuntayhtymien toimittamia tunnuslukuja ja kustannuserittelyjä toiminnan kannalta keskeisistä asioista.

Pääkaupunkiseudun omistajaohjaustavoitteita on yhteensä kuusi, joista kolme kohdistuu HSL:ään ja kolme HSY:hyn. Tavoitteiden toteutumista seurataan kuntayhtymien raporttoimien mittareiden kautta.

HSL

HSL:n tavoitteista osa etenee osittain, mutta useat mittarit jäävät tavoitetasosta huolimatta matkustajamäärien ja lipputulojen myönteisestä kehityksestä edellisvuoteen verrattuna. Taustalla vaikuttavat erityisesti etätyön pysyvä lisääntyminen sekä useiden työmaiden, kuten Pitkäsillan remontin, aiheuttamat häiriöt liikenteessä.

HSL:n osalta neljän omistajaohjausmittarin arvioidaan toteutuvan, yhden osittain ja kolmen jäävän toteutumatta.

Tuottavuuden nousun tavoitetta ei saavuteta täysimääräisesti, vaikka kustannustehokkuus on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Matkustajakilometrikustannuksen tavoitetasot ovat 0,29 euroa kilometriltä ilman infrakustannuksia ja 0,38 euroa kilometriltä infran kanssa. Ennusteen mukaan kustannus on 0,29 €/km ilman infraa ja 0,38 €/km infran kanssa, eli tavoite saavutetaan.

Kustannus per nousu tavoitetasot vuodelle 2025 ovat 1,77 euroa ilman infrakustannuksia ja 2,33 euroa infrakustannusten kanssa. Ennusteen mukaan kustannukset ovat 1,88 euroa nousulta ilman infraa ja 2,51 euroa infran kanssa. Molemmat tavoitetasot jäävät omistajaohjauksen tavoitteesta. Kustannusten nousun taustalla ovat matkustajamäärien kehitys ja kasvaneet liikenteen yksikkökustannukset. Lisäksi ensimmäistä vuotta käytössä ollut nousuhinnan tavoitetaso on osoittautunut lähtökohtaisesti liian haastavaksi nykyisessä kustannus- ja kysyntäympäristössä.

Kuntakohtainen subventio on keskimäärin 58,8 % (Espoo 67,6 %, Helsinki 57,5 %, Vantaa 51,8 %), joten omistajaohjauksen tavoitetta (≤ 50 %) ei saavuteta.

Kuntakohtaisten maksuosuuksien tarkastelu vuosittain sekä keskipitkän aikavälin (5–7 vuotta) ennusteiden laatimisen tavoite toteutuu: HSL on laatinut kuntakohtaiset tarkastelut ja päivittänyt ennusteet kuluvan talouskauden yhteydessä.

HSL:n tavoitteena on seurata joukkoliikenteen infra- ja operointikustannusten kumulatiivista kehitystä kuntakohtaisesti ja koko HSL-alueen osalta sekä päivittää pitkän aikavälin ennusteet vähintään suurten infrahankkeiden suunnitteluvaiheessa. Tämä tavoite toteutuu eli tarkastelu ja ennusteiden päivitys tehdään vuosittain kolmen vuoden talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) yhteydessä.

Asiakastyytyväisyys säilyy hyvällä tasolla, suosittelemisindeksi (NPS) ollessa 35. Alueittaisen asiakas- ja asukastyytyväisyyden tavoitteena vuodelle 2025 on, että Helsingissä tulos säilyy vähintään vuoden 2023 tasolla ja että Espoossa ja Vantaalla kehitys lähestyy HSL-alueen keskiarvoa. Raportin perusteella tavoite toteutuu, ja asiakas- ja asukastyytyväisyys on kokonaisuutena hyvällä tasolla.

Päästötavoitteen saavuttaminen edellyttää rahallista panostusta ympäristöbonuksiin, mikä on ristiriidassa tasapainoisen talouden tavoitteiden kanssa. HSL on päättänyt vuonna 2025 priorisoida talouden tasapainoa. Tavoite Joukkoliikenteen co2-päästöt vuoteen 2025 mennessä vähintään -90 % verrattuna vuoden 2010 tasoon ei toteudu lainkaan.

HSY

HSY:n tulostavoitteista valtaosa, seitsemän kahdeksasta, arvioidaan toteutuvan, ja yksi tavoite jää toteutumatta.

Tuottavuusohjelman toimeenpano, taloudellisten vaikutusten tunnistaminen ja investointiohjelman optimointi korjausvelan kasvun hillitsemiseksi, sekä talouden tasapainottaminen ja velkaantumisen vähentäminen toteutuu. Tuottavuuden kehitys on strategian tavoitetason mukaista. Keskeisiä toimenpiteitä ovat hankintojen kehittäminen kategoriapohjaisen mallin käyttöönotolla, tekoälyn hallintamallin laatiminen sekä henkilöstön osallistaminen Fiksummin-projektin kautta.

Toimintamenot ovat enintään 145,2 euroa asukasta kohden vuonna 2025, tämä toteutuu. Toimintamenojen ennuste on 142 euroa asukasta kohden, mikä alittaa tavoitetason ja tukee HSY:n kestävän talouden linjaa.

Omavaraisuusastetavoite, vähintään 25,2 prosenttia vuonna 2025, toteutuu. Ennuste vuoden 2025 omavaraisuusasteeksi on 27,1 prosenttia, mikä ylittää tavoitetason ja vahvistaa HSY:n taloudellista vakautta.

Kierrätysasteen tavoite vähintään 55 prosenttia ja sekajätteen määrä enintään 100 kg asukasta kohden vuodessa vuonna 2025 ei toteudu. Kierrätysasteen ennuste on 45 % ja sekajätteen määrän 120 kg/asukas. Kierrätysasteeseen vaikuttavat erityisesti keräyspaperin määrän lasku ja sekajätteen kasvu. Kierrätysastetta pyritään parantamaan muun muassa kompostointitarkastuksilla ja uusissa kohderyhmissä käyttöön otetulla asukasaktiivimallilla.

HSY:n oman toiminnan ja ulkoisten palveluiden kasvihuonekaasupäästöjen tavoitetaso vuodelle 2025 on enintään 89 000 tonnia CO₂-ekv. Tavoite toteutuu. Ennuste vuoden 2025 päästöiksi on 80 000 tonnia CO₂-ekv. Tavoitetaso saavutetaan, mikäli jo tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuus vastaa laskennallisia arvioita. Merkittävin päästölähde on jätevedenpuhdistuksessa muodostuva typpioksiduuli, jonka hallinta ja vähentämistoimet ovat onnistuneet hyvin ja pitäneet päästötasot kurissa.

Vuonna 2025 hiilineutraalisuusohjelman kärkihankkeet keskittyvät uuden mädättämölaitoksen käyttöönottoon ja jätevedenpuhdistuksen prosessipäästöjen vähentämiseen. Toteutuessaan näillä toimenpiteillä on merkittävä vaikutus tavoitteen saavuttamiseen. Lisäksi ilmastonmuutokseen sopeutumisen neuvontapalvelun kehittäminen kuuluu vuoden 2025 painopisteisiin. Hankkeet etenevät suunnitellusti, ja tavoite toteutuu.

Asiakastyytyväisyys on pysynyt tasaisena ja hyvällä tasolla. Ennuste vuoden 2025 loppuun on 4,2 / 5, mikä ylittää tavoitetason 4,1. Marraskuussa 2024 julkaistu OmaHSY-portaalin ensimmäinen versio omakotitaloasiakkaille on parantanut palvelukokemusta, ja palvelun laajennus yritysasiakkaille ja isännöitsijöille etenee vuoden 2025 aikana. Tavoite toteutuu.

Kuntayhtymän talousarvion valmistelussa on huomioitu peruspääomalle maksettava 1,5 %:n korvaus, ja tavoite toteutuu.

Konsernijaosto 24.11.2025 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi pääkaupunkiseudun suurten kuntayhtymien HSL:n ja HSY:n tilannetta käsittelevä PKS-omistajaohjausraportti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- PKS-omistajaohjausraportti HSL ja HSY tammi-syyskuu 2025

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Konserniohjauksen erityisasiantuntija Harri Vuorialho, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)